

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/31/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3522201893
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Stanislava Kollárová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:3522201893.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Stanislavy Kollárovej a sudcov JUDr. Evy Vékonyovej a Mgr. Marka Anovčina v právnej veci navrhovateľa A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., B. XXX/X, zastúpeného JUDr. Zuzanou Loffayovou, advokátkou so sídlom Kočovce, Beckovská Vieska 623, za účasti 1/ Slovenského pozemkového fondu, so sídlom Bratislava, Búdkova 36, IČO: 17 335 345, 2/ LESY Slovenskej republiky, štátny podnik, so sídlom Banská Bystrica, Námestie SNP 8, IČO: 36 038 351, o návrhu na vydanie rozhodnutia o potvrdení vydržania vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 5Vyd/1/2022 - 39 zo dňa 06. februára 2023 takto

rozhodol:

- I. Napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .
- II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie vo výroku I. zamietol návrh navrhovateľa na začatie konania o potvrdení vydržania. Vo výroku II. žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. V odôvodnení uviedol, že navrhovateľ sa návrhom domáhal, aby súd potvrdil, že dňa 01.03.2002 nadobudol vydržaním vlastnícke právo k nehnuteľnostiam evidovaným Okresným úradom Myjava katastrálny odbor na LV č. XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, všetky v k. ú. D. E., obec Myjava, okres Myjava. Právne vec súd posúdil podľa § 359d ods. 2, § 359e ods. 2, § 359f ods. 1 CMP, § 129 ods. 1, § 130 ods. 1, § 134 ods. 1, ods. 3, § 460 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka. Súd preskúmal návrh navrhovateľa a dospel k záveru, že tomuto nie je možné vyhovieť. Navrhovateľ podľa názoru súdu neosvedčil to, že on alebo jeho právni predchodcovia (rodičia) vstúpili do držby predmetných nehnuteľností oprávnene, na základe konkrétneho nadobúdacieho právneho titulu. Súd uviedol, že podľa predložených výpisov z LV je ako podielová spoluvlastníčka predmetných nehnuteľností aktuálne vedená stará matka navrhovateľa F. B.. Uvedené nehnuteľnosti neboli predmetom dedičstva po zosnulej. Po jej smrti sa tak právni predchodcovia navrhovateľa a po smrti svojej matky aj samotný navrhovateľ ujali držby predmetných nehnuteľností bez konkrétneho nadobúdacieho titulu. S prihliadnutím na uvedené skutočnosti súd ustálil, že navrhovateľ na základe ním predložených listinných dôkazov hodnoverne neosvedčil, že splnil podmienky pre nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti vydržaním, neosvedčil, že on ani jeho právna predchodkyňa, jeho matka, predmetné nehnuteľnosti užívali dobromyseľne ako svoje vlastné, pretože nepreukázal titul, na základe ktorého do tejto držby vstúpili, a že sa tak stalo oprávnene. S poukazom na uvedené súd návrh navrhovateľa zamietol.

2. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ. Poukázal na to, že jeho matka užívala predmetné nehnuteľnosti po smrti svojej matky (starej matky navrhovateľa) dobromyseľne ako svoje vlastné, nakoľko v zmysle tzv. delačného princípu okamihom smrti poručiteľa dochádza k prechodu práv a povinností (vrátane práva vlastníckeho) z poručiteľa na dedičov. Samotná skutočnosť,

že matka navrhovateľa a jej dedičia neboli evidovaní na príslušných listoch vlastníctva je spôsobená tým, že v čase dedičského konania po p. F. B. neboli tieto nehnuteľnosti predmetom dedičstva. Z tohto dôvodu sa dobromyseľný navrhovateľ rozhodol dňa 09.12.2016 iniciovať dodatočné dedičské konanie s cieľom zosúladiť právny stav so stavom faktickým, a to návrhom podaným Okresnému súdu Senica. Dodatočné dedičské konanie však bolo pre nezáujem ostatných zákonných dedičov Uznesením 6D/172/2016 - 36 zastavené. Navrhovateľ mal za to, že splnil všetky hmotnoprávne podmienky ustanovené právnym poriadkom pre nadobudnutie vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam vydržaním tak, ako uvádzal v samotnom návrhu. Samotné úmrtie právnych predchodcov navrhovateľa, tzn. jeho matky a starej matky s poukazom na delačný princíp uplatňovaný v dedičskom práve v Slovenskej republike, je samostatným právnym titulom, na základe ktorého navrhovateľ žiada o potvrdenie vydržania nehnuteľností. Na základe uvedených skutočností navrhol, aby Okresný súd Nové Mesto nad Váhom v rámci autoremedúry v zmysle § 376 CSP vyhovel odvolaniu v celom rozsahu a napadnuté uznesenie zrušil a vydal vyzývacie uznesenie v zmysle § 359f CMP a po splnení zákonných predpokladov potvrdil nadobudnutie vlastníckeho práva navrhovateľom vydržaním, resp. aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v zmysle § 389 CSP zrušil a v zmysle § 391 CSP vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. K odvolaniu navrhovateľa sa písomne vyjadril Slovenský pozemkový fond. Uviedol, že napadnuté uznesenie považuje za vecne správne a navrhol ho potvrdiť.

4. Krajský súd v Trenčíne preskúmal vec podľa § 65 a § 66 CMP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdiť.

5. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí dospel k záveru, že navrhovateľ neosvedčil nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam evidovaným Okresným úradom Myjava katastrálny odbor na LV č. XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, všetky v k. ú. D. E., obec Myjava, okres Myjava (ďalej len „predmetné nehnuteľnosti“) vydržaním. Navrhovateľ podľa súdu neosvedčil, že on, alebo jeho právni predchodcovia vstúpili do držby predmetných nehnuteľností oprávnené na základe konkrétneho nadobúdacieho právneho titulu.

6. Odvolací súd považuje tento záver súdu prvej inštancie za správny a stotožňuje sa aj s odôvodnením napadnutého uznesenia v celom rozsahu podľa § 387 ods. 2 CSP. Na zdôraznenie jeho správnosti a k odvolacím námietkam navrhovateľa uvádza nasledovné:

7. Podľa § 359e CMP, ak sa návrh na začatie konania o potvrdení vydržania neodmietne podľa § 8 ods. 1, súd preskúma, či navrhovateľ osvedčil, že nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnosti alebo právo zodpovedajúce vecnému bremenu vydržaním. Súd môže sám vykonať potrebné šetrenia na overenie správnosti tvrdení navrhovateľa alebo môže vyzvať navrhovateľa, aby označil ďalšie dôkazy na preukázanie skutočností, z ktorých vyplýva, že splnil predpoklady pre nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti alebo práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vydržaním.

8. Podľa § 359e ods. 2 CMP súd návrh na začatie konania o potvrdení vydržania uznesením zamietne, ak zistí, že nie sú splnené podmienky na vydanie vyzývacieho uznesenia podľa § 359f ods. 1.

9. Podľa § 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená.

10. Podľa § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o hnuťnosť, a po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť.

11. Predmetom konania o potvrdení vydržania je preskúmanie toho, či navrhovateľ osvedčil, že nadobudol vlastníckeho práva vydržaním podľa § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Svojou povahou ide tak o mimosporové konanie. Účelom tohto konania nie je určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, keďže toto môže byť predmetom len sporového konania podľa Civilného sporového poriadku. Je potrebné tak preskúmať, či navrhovateľ nesporne osvedčil nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním.

Súd prvej inštancie síce má zistiť skutočný stav veci a k tomu môže vykonať aj potrebné šetrenia, no tieto šetrenia súdu môžu smerovať len k tomu, či boli splnené podmienky pre vydržanie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti.

12. K tomu, aby bolo možné nadobudnúť vlastnícke právo vydržaním, musia byť splnené zákonné predpoklady, ktorými sú oprávnenosť držby, nepretržitosť plynutia vydržacej doby a spôsobilý predmet vydržania. Predpokladom vydržania je skutočnosť, že držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec alebo právo patrí. Z hľadiska dobromyseľnosti držby ako podmienky nadobudnutia vlastníctva veci vydržaním je právne relevantnou len tá skutočnosť, ktorá má objektívne znaky titulu (prípadne aj len domnelého / putatívneho) nadobudnutia vlastníctva.

13. V konaní o potvrdení vydržania je potrebné skúmať najskôr právny titul, na základe ktorého vydržanie vlastníckeho práva odvodzuje navrhovateľ a až potom, pokiaľ by sa takýto titul, či už domnelý preukázal, bolo potrebné skúmať právny titul nadobudnutia vlastníckeho práva jeho predchodcu. Navrhovateľ tvrdil, že predmetné nehnuteľnosti zdedil po svojej starej matke F. B., G. H., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, resp. svojej matke. V návrhu na vydržanie navrhovateľ uviedol, že v roku 2016 požiadal o dodatočné dedičské konanie, no toto bolo zastavené, keďže sa mu nepodarilo osloviť všetkých zákonných dedičov, pričom spolu išlo o 18 bratrancov a sesterníc, z ktorých niektorí už zomreli a počet dedičov sa zvyšoval.

14. Podľa názoru odvolacieho súdu navrhovateľ nepreukázal, že by predmetné nehnuteľnosti zdedil, resp. že by on prichádzal do úvahy ako jediný dedič po osobách, od ktorých svoj titul odvodzoval. Navrhovateľ teda nepreukázal, že nehnuteľnosti v celosti zdedil sám, resp. že vstúpil on sám do práv svojich predchodcov okamihom ich smrti. V konaní tak nepreukázal existenciu ani len domnelého titulu nadobudnutia vlastníckeho práva, na základe ktorého by bol v omyle, či už právnom alebo skutkovom o tom, že mu predmetné nehnuteľnosti patria. Delačný princíp dedičstva, na ktorý poukazoval navrhovateľ v odvolaní, nie je pritom titulom nadobudnutia vlastníckeho práva, ale princíp, na základe ktorého dedič vstupuje do práv svojho predchodcu okamihom jeho smrti. Je potrebné poukázať na to, že navrhovateľ sa v konaní domáhal potvrdenia vydržania predmetných nehnuteľností v celku, a teda aj podielov ostatných dedičov. V návrhu dokonca uviedol, že ak by niekto z dedičov v budúcnosti žiadal od neho svoj podiel, nemal by zásadne námietky.

15. Z uvedeného podľa názoru odvolacieho súdu vyplýva, že navrhovateľ nemohol byť dobromyseľný v tom, že drží predmetné nehnuteľnosti ako svoje vlastné. Navrhovateľ vedel o tom, že do úvahy prichádzajú aj ďalší dedičia, ktorí by mohli predmetné nehnuteľnosti dediči. Ak by o tejto skutočnosti nevedel, nebol by už v roku 2016 podával návrh na dodatočné konanie o dedičstve. O dobromyseľnosti pritom možno hovoriť len vtedy, ak držiteľ drží vec v omyle, že mu vec patrí, a pritom ide o omyl ospravedliteľný. Navrhovateľ tak nepreukázal, že by držal predmetné nehnuteľnosti v omyle, že mu tieto patria, keďže o omyl navrhovateľa tu nešlo. Rovnako tak nebolo preukázané, že by predmetné nehnuteľnosti držala dobromyseľne matka navrhovateľa. Dobromyseľnosť navrhovateľa a jeho predchodcov sa pritom musí vzťahovať aj na nadobúdaci titul, od ktorého svoje vlastnícke právo odvodzovali.

16. Vzhľadom na uvedené, nakoľko neboli splnené podmienky vydržania predmetných nehnuteľností navrhovateľom (dobromyseľná držba navrhovateľa a jeho matky), odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

17. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP. Ide o mimosporové konanie, pre ktoré platí zásada, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Každý z účastníkov si teda sám znáša trovy, ktoré v konaní platil.

18. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).